

Augustiöö

Laura Kallari

Sametine augustiöö lasus kõverike mändide kohal. Ööbikute laul kajas läbi kõleda tühermaa, mis metsa mahavõtmise tagajärjel legendikuna puude vahel laius. Oli nii pime, et vaevu pehmet liivarada samblikust eraldada võis – nõnda astuski ta ettevaatlikult, vahel kätega kobades edasi, kuigi ümbrus talle tutav oli. Kui künnilinnu laul välja arvata, oli pimedus täiesti hääletu – nagu tumm vaikis ta kesk hilissuvist Setomaad. Vargsi hakkasid mustpimedasse taevasse ilmuma esimesed arglikud tähed. Esmalt üksikud taevakirjad mustjatena näivate kuuskede kohal, siis juba tähekobarad kõikjal üle legendiku. Lõpuks täitsid nad kogu taeva, tuues nii nõgimusta õhe pisutki valgust. Kogu see vaatemäng tõi vanale mehele kummalise tunde – värinad käisid üle keha, mis nagu külmast vappus. Aga see ei olnud külm, mis teda niiviisi tegema pani, see oli augustiöö oma jaheda hõnguga, oma leebe, ehki kõheda pimedusega, oma eksootilise tähekumaga. Ta tõmbas kuuehõlmad koomale, kohendas soni, ja astus edasi.

Pärast paari kilomeetrit muutus mets tihedamaks. Männid olid seal justkui kokku surutud, mille vahele ei tunginud tähtede valgus, ka mahe tuul ei puhunud läbi võimsa puumüüri. Tee ei olnud enam liivane, see oli asendunud kivise kruusaga. Öö ei tahtnud ega tahtnud valgemaks minna, ehki ta juba pikalt hommiku poole oli sammunud. Siiski võis pingsalt silmi kissitades pimedas taevas tumehalle pilvemasse liikumas näha – vistsiti oli tulemas vihmane päev.

Ühtäkki kuulis ta lähedalasuvas põõsas sahistamist. Tuul ei võinud see olla, viimane oli tihedas puuderägastikus hoopis kaduma läinud. Mees kissitas silmi, et paremini näha, kustpoolt veider heli tuleb, ent endine pimedus valitses metsas. Siis küikitas ta tee äärde maha, surus sõrmed niiskesse samblasse ja kuulatas. Pikka aega oli ta seal teepervel pinevas vaikusel kükkis, kui äkitselt taas sahistamist kostus. Seepeale viskas ta midagi mõtlemata end samblale kõhuli ja haaras õlalt vana jahipüssi – nii igaks juhuks. Jällegi ei kostunud mõnda aega midagi, kui viimaks põõsas taas sahis. Ent seekord ei piirdunud asi pelgalt sellega – puhm, mida ta kõhuli olles palju selgemalt võis näha, hakkas kurjakuulutavalt liikuma. Mees ehmus seepeale hirmsasti ja viskus justkui automaatselt poole meetri kaugusel asuvasse madalasse lohku, mis liivaga täidetud oli. Siit võis ta kogu vaatepilti juba hoopis julgelt jälgida.

Sel ajal, kui vana jahimees peidukohtas varitses, oli põõsas ikka ähvardavamalt vabisema ja vappuma hakanud – see olnuks justkui hirmsa tormituule rüpes edasi-tagasi kiikunud. Rohkem hirmust, kui jahedusest värisev kogu nihkus ikka sügavamale lohku, tõmmates sonigi nii silmini kui võimalik, ent relva ta laadida ei sõandanud.

Öö oli märkamatult muutunud varahommikuks – tuhmhallis taevas võis mitmel pool näha erkjaid oranže laiike. Õhk oli jahe, see erines oluliselt öisest mahedusest. Kastemärjas heinas pärlendas udukollase päikese valgus, mis tihedast pilvekihist end salamahti välja oli rebinud. Mehe sõrmed olid endiselt samblasse surutud.

Põõsas lakkas sahisemast ja selle lõunapoolsest küljest paistsid kellegi põhjatusügavad mustjaspruunid silmad ja suura must nina, mille ümber justkui kumades oli lillakasroosa sõõr. Järgmisena ilmusid nähtavale suured, kuldpruunid kõrvad, mille otstel pisut valget ja rohkesti tumepruuni märgata võis. Kõrvade kohal lasusid suured, võimsad, mitmeharulised tuhmpruunid sarved. Viimaks ometi tuli olevus põõsast välja ning seisis hämmastava uhkusega jahimehe ees. Ta oli üleni kuldpruun, nagu tema kõrvad ja koongi, vaid lõuaalune jäi valgeks. Kuninglik loom tunnistas jahimeest ja selle püssi pikalt, jäädes siiski külmaks ja kõikumatuks. Veel kaua seisis nad seal üksteist silmitsedes, kirkaskollane päike tõsistele nägudele varje heitmas. Siis viimaks söandas loom minna, jättes vanamehe kauaks mõtlikult liivasesse lohkmu lebama ja oma relva silmitsema. Alles keskpäeval seadis ta sammud kodu poole, vaadates ikka tihti veidi eemaloleval pilgul seljataha, lootuses suursugust looma veelkord näha.